

MATTEO  
MELCHIORRE

# VÉVODA

ARGO

MATTEO  
MELCHIORRE

# VÉVODA

Z italského originálu *Il Duca*  
vydaného nakladatelstvím Einaudi v Turíně roku 2022

přeložila Helena Lergertporer.

Obálku navrhla Kateřina Bažantová.

Sazbu navrhl a zhotovil Karel Koutský.

Odpovědná redaktorka Veronika Chaloupková.

Korektury Lucie Svítilová.

Technická redaktorka Saša Švolíková.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

[www.argo.cz](http://www.argo.cz), [argo@argo.cz](mailto:argo@argo.cz),

v roce 2024 jako svou 5502. publikaci.

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-4399-7

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: KOSMAS s.r.o. Za Halami 877

252 62 Horoměřice

tel: 226 519 383

e-mail: [odbyt@kosmas.cz](mailto:odbyt@kosmas.cz), [www.firma.kosmas.cz](http://www.firma.kosmas.cz)

Knihy je možno pohodlně zakoupit

v internetovém knihkupectví [www.kosmas.cz](http://www.kosmas.cz)

*Z dálky se pořád dívám na ty velké, téměř opuštěné staré paláce  
jako na přelud útěchy, důvěrnosti, pohody: životní stability.*

ANTÓNIO JOSÉ BRANQUINHO DA FONSECA, Baron

I.

# DRAČÍ HŘBET

# První kapitola

Bylo to asi deset vran. Krákaly na celé kolo. Dělalý nesnesitelný rámus. Poletovaly sem a tam. Běsnily jako smyslů zbavené. Točily se v rozruženém chumlu a napadaly jedna druhou. Najednou se zničehonic rozdělily a rozletěly do všech stran a na vymeteném nebi zůstalo jen jedno klubko křídel. Do sebe zaklesnutá bojující těla metající kozelce a kroužící kolem dokola se nakonec, jako když do nich střelí, zřítíla střemhlav k zemi.

Když se ten chuchvalec snesl přímo na zámecké nádvoří, rozeznal jsem v něm káně: pootevřený zoban, chladnokrevný pohled, nízko rozprostřená křídla. Svými drápy pevně tisklo k zemi černou, ještě mladou vránu, která mávala křídly, kroutila hlavou a snažila se vysmeknout, aby se dostala na svobodu.

Považoval jsem za správné zasáhnout. Nabral jsem hrst jemného štěrku a mrštil jím ve směru onoho osudového střetnutí, přičemž jsem doufal, že pomine bez krveprolití. Na káně to moc velký dojem neudělalo. Párkrát zamávalo křídly, vzlétlo a odneslo si vránu s sebou. Opsalo půlkruh nad vallorganskými střechami, postupně začalo splývat s pozadím holých lesů na Hoře a zanedlouho zmizelo v dáli.

Ta událost mi připadala neobvyklá, ba co víc, považoval jsem ji za zázrak. Roztržky mezi káňaty a vranami jsou na nebi nad Vallorganou na denním pořádku a obvykle končívají docela jinak; pokud je mi známo, jsou tyto zuřivé a nesmiřitelné souboje nejspíš pokračováním odvěkých záští. Stačí, aby vrány zaslechly křik letícího káněte a hned vystřelí do výšky, jako utržené ze řetězu. S křikem se slétnou kolem káněte. Střídavě na ně nelítostně útočí zobany. Zaskočený a ohromný dravec, na okamžik vychýlený z rovné letové dráhy, nejistě krouží a neohrabaně mává křídly. Nakonec však nadejde chvíle, kdy najde mezeru a zamíří nahoru; tam, na volné obloze totiž existuje pomyslná

hranice, nad níž se káně dokáže vznést, zatímco vrány se k ní neodvážejí ani přiblížit. Po dosažení tohoto bodu káně roztáhne křídla a stoupá, téměř se vznáší, a vrány se zase rozlétnou na všechny strany. Chvilí opisují vítězoslavné oblouky a poté se spokojeně vracejí na svá každodenní stanoviště.

Tak to zpravidla chodí, neboť na nebi nad zámekem, na loukách kolem Vallorgany i v lesích, jimiž je celé Hluboké údolí zamořeno a které se šplhají nahoru po svazích Hory, už se vrány nedají ani spočítat. Kromě toho jsou drzé a panovačné. Chovají se, jako by jim to tu patřilo. V početných hejnech brázdí oblohu. Řítí se jako šípy těsně nad lukami směrem ke vsi a budovám se vyhýbají na poslední chvíli. Plachtí, kde se jim líbí. Prohrabávají pole. Hřadují na plotech. Krákají na sebe. Šmejdí pod živými ploty. Hlídkují na střechách a nejvyšších stromech. Zkrátka a dobře hlídají své teritorium a každému vetřelci se nemilosrdně mstí.

Vzhledem k těmto okolnostem jsem tedy došel k závěru, že onoho dne proměnilo káně svou povznesenou lhostejnost v gesto ohromující vzpoury, poněvadž je nabíledni, že i kánatům se arogantní chování vran muselo zajídat. Pomyslel jsem si, že proti takovému porušení zavedených pořádků nelze nic namítat, avšak aby káně za letu popadlo vránu, srazilo ji dolů, přimáčklo k zemi, a nakonec si ji s sebou odneslo v drápech, byla nicméně věc velmi neobvyklá: nikdy jsem nic takového neviděl ani o tom neslyšel.

Proto jsem nabyl dojmu, že podobná, nadmíru vzácná událost by mohla představovat i cosi jako předzvěst; samozřejmě jsem tomu ale nepřikládal žádnou váhu. Nabral jsem si v dřevníku náruč klestí a velkých polen, vrátil se do zámku, vložil dřevo do krbových kamen v kuchyni neboli do nejstaršího ze starodávných krbů, co jich v zámku bylo, a čekal jsem, až se rozhoří plamen.

Jak se však v oněch nejistých týdnech koncem podzimu a začátkem zimy často stává, byl můj oheň slabý, váhavý. Z černého jícnu kamen nesálala konejšivá domácí výheň, jaká člověka obvykle zahřeje v nejtužších mrazech. Z mihotajícího plamínku na mne naopak dýchla melancholie.

Vtom jsem zaslechl, jak někdo klepe na okno. A za tím oknem stál Nelso Tabiona. Mlčky se na mne díval, poslušen svého osobního pojetí zdvo-

řilosti. Měl za to, že je správné ohlašovat se tímto způsobem. Pokaždé přijede na nádvoří, postupně a systematicky nakoukne do všech oken v přízemí, a když má konečně úspěch a zpozoruje mne, zůstane stát a mlčky čeká. Když si ho všimnu, funguje to. Když ne, zaklepe klouby prstů na okno, právě jako teď. Jednou jsem se před Nelsem ve vši slušnosti zmínil, že o vhodnosti tohoto jeho chování by se možná dalo diskutovat. Urazil se: v jeho očích nešlo o žádnou drzost, nýbrž o chvályhodnou ohleduplnost, po generace předávanou a prověřenou zdvořilost.

Nelso – a ve Vallorganě se proslýchá, že jde o vrozenou vlastnost všech Tabionů – není z lidí beroucích v potaz možnost, že by se mohli mýlit, natož aby pochybovali o sobě, svém myšlení či chování. V důsledku této skutečnosti si libuje v konání velkých činů a jejich bombastickém líčení; i to bývá ve vsi obvykle přisuzováno dědičným povahovým rysům Tabionů. Když Nelso vypráví, že viděl jelena, bude to jelen s největším paroží z všech jelenů, co jich na světě existuje. Když porazí strom, bude se natolik vymykat běžným rozměrům, že by nikoho kromě něho, krále lesáků, ani ve snu nenapadlo pustit se do něčeho takového. Když se Nelso vydá v džípu na Horu, i když právě padají trakaře, nepotřebuje řetězy. Když veze přívěs vrchovatě naložený dřevem, dokáže s ním manévrovat na prostoru, kde by se neotočil ani dvoukolák.

Takovému muži, k němuž mám mimochodem z celé vsi nejbližší a který má vůči mně navíc – jak s oblibou zdůrazňuje – tak velký věkový náskok, že by mohl být mým otcem, nuže, takovému muži musí člověk pokorně naslouchat a smířit se s vlastní bezvýznamností. Svátá pravda, nebýt toho, že Nelso od druhých zároveň vyžaduje, aby mu neustále podávali důkazy o vlastní sebejistotě, rozhodnosti a praktičnosti, poněvadž nejistí, nerozhodní a nepraktičtí jedinci jsou v jeho hodnotovém žebříčku vrcholnou ostudou.

Proto jsem tedy onoho dne, kdy zaklepal na okno, projevil jakousi rozkazovačnou ráznost a pokynul mu, aby šel dál. Nelso ukázal na své špinavé škrpály, vlněnou čepici, vojenskou bundu, cigaretu v ruce. Zavrtěl hlavou. „Dovnitř!“, pobídl jsem ho. Uhasil tudíž cigaretu o podrážku svých bot, nedopalek zastrčil do kapsy u bundy a vstoupil.

V jeho pohledu bylo cosi nevrlého, rozčileného. Očividně ode mne očekával, že se jej krotce a polekaně zeptám, co ho tak rozrušilo. Chtěl

jsem ho však poškádlit. Jakmile usedl ke stolu, prohlásil jsem, že ačkoli v jeho očích není moje maličkost hodna takového zážitku, spatřil jsem před chvílí něco, co on patrně nejen nikdy neviděl, ale ani by si to nedokázal představit. A jelikož podobné poznámky dokážou Nelsovi zpěnit krev víc než co jiného, zavřel oči a zavrtěl hlavou: „Povídali, že mu hráli!“ ucedil.

Vyprávěl jsem mu o vraním chumlu nahoře na nebi, o tom, jak se z té změti oddělila do sebe zaklesnutá těla káněte a vrány; a jak káně srazilo vránu na zámecké nádvoří, jak jsem po nich hodil hrst šterku a jak káně odlétlo a odneslo si vránu s sebou.

Mohl mi snad Nelso Tabiona dát alespoň seabeméně za pravdu? Pochopitelně ne. Prohlásil, že to není možné: při deseti vranách na jedno káně musí vyhrát vrány; a i kdyby nějakým nedopatřením pro jednu vyhrálo káně, nemůže se stát, aby káně, což je sice silný pták, uzvedlo vránu, což je nicméně těžký pták, a odneslo si ji jako nějakou krysu.

Já se však nedal odbýt, opakoval jsem Nelsovi, že jsem si jistý, vím, co jsem viděl, a přidal jsem své vlastní vysvětlení: káně se oprávněně vzbouřilo proti vranám, jež se roztahují na našem nebi.

Tehdy Nelso k mému překvapení prohlásil, že pokud existuje nějaký místní pták, který by se mohl vranám vzepřít, pak to bude jediné káně; a navíc připustil, že se nemýlím, když tvrdím, že se tu vrány roztahují, poněvadž početní nárůst vraní populace je naprosto nepřehlédnutelný. A podle Nelsova názoru k tomu začalo docházet teprve v posledních letech, je to jeden z mnoha následků mizerné doby, v níž žijeme – a ty jsou mu samozřejmě dopodrobna známy. „Uvidíš sám,“ pravil, „že ve Vallorganě je to jeden funus za druhým. Stěhuju se pryč. A vrány se stěhují sem. Tak je to.“

Posléze dodal, že v této mizerné době navíc máme co do činění s vranami, které jsou docela jiné než ty dřívější. Naše vrány jsou odvážnější, mazanější, troufalejší: jsou to vrány, v jejichž černých očích se mihotá plamen opovržlivé inteligence a z jejichž bezcílného poletování vyzáří nevídaná škodolibost. Z tohoto důvodu bychom to, podle Nelsova mínění, měli dělat jako „naši předkové“.

Otázal jsem se ho tedy, jak to dělávali naši předkové. „Vzali flintu a pořádně se schovali,“ pravil, „a ve správnou chvíli nějakou tu vránu



vodpráskli; nebo je chytali do pastí, klecí, kam jako návnadu strčili holuba.“ Nelso ve svém líčení zašel do nejmenších podrobností. Vysvětlil mi totiž, že jakmile předkové takovou vránu zabili, vystavili ji přivázanou za krk jako oběšence nebo – a to se stávalo častěji – jí roztráhli křídla a přibili ji na prkno jako na kříž. Tyto zástavy smrti poté připevňovali na klacky či tyče a vztyčovali je uprostřed polí nebo na vinicích. A tak tam ty vrány visely ukřížované jako zlodějky, ozdobené staniolem, který povlával ve větru a odrážel sluneční světlo.

Když jsem mu řekl, že to je nepříjemná ohavnost, krutost a brutalita, Nelso poznamenal, že na jednu stranu se tímto způsobem vrány alespoň zdaleka vyhýbaly polím a vinicím, a na druhou stranu: když chtěl někdo v tehdejších dobách přežít a neumřít hladu, musel taky něco vydržet.

Po tomto morálním ponaučení pohlédl Nelso na hodinky a hodil čepici na stůl. „Kvůli tobě se tu bavíme vo takovejch kravinách,“ prohlásil. „Já ti ale musím říct něco vážnýho. Vezmu to zkrátka. Vokradli tě, Vévodo. Táhle na Hoře, ve tvým lese. Vokradli tě.“

## Druhá kapitola

Už deset let jsem žil sám tady nahoře, ve Vallorganě, v zámku svých předků a většinu dne jsem trávil činnostmi, jaké si každopádně žádá poměrně značný majetek; při správě tohoto majetku jsem nicméně nemusel být nijak zvlášť opatrný ani zvlášť šetrný. Vládnu totiž více než dostatečnými zdroji, které mi bez jakýchkoli zásluh spadly do klína díky mimořádnému bohatství, které v průběhu staletí nahromadili mí předci.

Je to již dávno, kdy jsem překročil práh tohoto neobývaného a chladného sídla s rozhodnutím zde zůstat, a právě v ten den jsem si na stěně jednoho ze sálů v přízemí dlouho prohlížel erb Cimamontů. Tak totiž zní jméno mého rodu: *Cimamonte*. Zpupnost supa vypínajícího se na štítu tohoto erbu byla ostatně touž zpupností, díky níž se mí předkové stali tím, čím byli, a v mých očích ostře kontrastovala se situací přeživšího trosečníka, v níž jsem se ocitl. O nic více než supova ziskuchtivá verva se ke mně nehodila ani nazdobená přilbice a klenot v podobě dvojhlavé orlice nad erbovním štítem.

Onen klenot s orlicí je totiž výsostně prestižní otázkou: je dokladem skutečné urozenosti, již se mí předkové honosili ode dne, kdy je císař Zikmund poctil svou blahovůlí. To vše je zaneseno v původní listině, jež se v mém rodu předává z generace na generaci. Píše se v ní, že 21. května 1412 *rex Romanorum* Zikmund Uherský udělil ve městě Budíně mému předkovi jménem *Iohannes Antonius Cimamontius* titul hraběte jako odměnu za blíže neurčené služby, které onen Cimamonte kdysi dávno prokázal panovníkovi v českých zemích. A tak se mí předkové, jak dokládá Zikmundova listina, od té doby mohli pyšnit hraběcím titulem.

Tady ve Vallorganě mne však neoslovují *Hrabě*, jak by se slušelo, kdybychom se chtěli doslova přidržet nyní ostatně již naprosto zby-

tečné Zikmundovy listiny. Podobně jako Nelso mi totiž ve vesnici raději říkají *Vévoda* a propůjčují mi tak po všech stránkách nepatřičný titul.

Zásluhu na tomto pasování do vyššího šlechtického stavu – pakliže to tak mohu nazvat – je třeba přiznat mému dědovi. Ausilio Cimamonte, neobyčejně uhlazený muž, si během svých pobytů na zámku zvykl procházet se po Vallorganě, tvářit se přitom jako velkovévoda a vyžadovat odpovídající pocty. K venkovanům hovořil se stejnou výmluvností, s jakou ve městě Berue obvykle konverzoval s vrstvami sobě rovných. Polnosti náležející k zámečku spravoval s neoblomností feudálního pána. Od svých pachtýřů nestrpěl žádné důvěrnosti. S houževnatostí, která již tenkrát působila předpotopním dojmem, trval na dodržování starobylých a nesmyslných rituálů a zdvořilých způsobů.

Jak ale můj děd Ausilio postupně stárnul, byl čím dál výstřednější a užvaněnější. Zvykl si nosit každou botu jinou. Začal pravidelně navštěvovat hostince, kde se bavil hraním karet s vesničany. Prý dokonce obtěžoval zdejší dívky. A každý rok na 21. května, v den povýšení naší rodiny do hraběcího stavu, si usmyslel, že bude pravidelně nosit prastarý oblek podle francouzské módy, který dosud vlastním a jenž podle tvrzení odborníků pochází z období pozdního baroka. Můj děd trávil svůj svatosvatý pamětní den ustrojen takto: v kalhotách ke kolům, dlouhém kabátci a vyšíváné vestě.

Vzhledem k velkopanskému podivínství mého děda Ausilia byli lidé ve Vallorganě přesvědčeni, že titul hraběte není pro takové veličenstvo dostatečně na výši. A byl-li markýz příliš málo a kníže snad zase příliš mnoho, nabízel se vévoda naopak jako pravé řešení. A tak se stal děd Ausilio pro vesničany *Vévodou*.

Toto posměšné označení, které mohlo vzniknout jen díky pomalému vymírání světa, v němž můj děd žil, bylo samozřejmě přísně tajné. Kolovalo od úst k ústům na vallorganských dvorcích, v hostincích a mezi pachtýři, avšak když se – bůhví jakými cestami – nakonec dostalo až ke sluchu mého děda, nejenže přerušil s vesničany veškeré styky, ale dokonce se u papežské kurie odvolal na jisté články kanonického práva, jež mu to umožňovaly, a zřekl se patronátního práva vůči oltáři svatého Petra ve farním kostele; což znamenalo okamžité zrušení obnosu, jímž kostelu každoročně přispíval.

Po dědově smrti jeho jediný syn, to jest můj otec Achille, zavítal do Vallorgany nejméně jednou či dvakrát do roka, aby tu zběžně a bez zájmu zkontroloval stav zámku. Otec si ostatně nikdy ani v nejmenším nezakládal na tom, že je Cimamonte. Výnosy z nemovitostí a bankovních účtů bohatě postačovaly k tomu, aby mohl vést ve městě Berue více než solidní existenci a štědře podporovat studia mé matky. A ani mou matku, Annu Brunnerovou, příslušnici rakouské střední třídy, jež byla kvůli její povaze i světonázoru šlechtická afektovanost poměrně cizí, rod Cimamontů nijak nezajímal. Myslela jen na své nenaplněné ambice etnografky, na jisté africké kmeny, o nichž dokonce i něco napsala, a na dlouhé studijní pobyty v Keni.

A když ti dva, můj otec a má matka, před patnácti lety právě v Keni nastoupili do letadla, které se zřítilo do prázdna, stal jsem se já, poslední mužský potomek Cimamontů v přímé linii v necelých pětadvaceti letech zčistajasna pánem nemalého dědictví a hlavou rodu, jenž neměl daleko do vymření.

Byl jsem mladý a bezradný a proto – jak to tak u nejistých jedinců často bývá – jsem chtěl vyzkoušet, kolik vydržím, a umínil jsem si, že udělám tlustou čáru za minulostí. Nejdříve ve všem jsem se rozhodl zbavit Cimamontovského paláce neboli našeho městského sídla v Berue. Tu velkolepou, okázalou a obrovskou, avšak stísněující a těžko obhospodařovatelnou budovu jsem prodal za neobyčejně vysoký obnos. Kvůli jistým výčtkám svědomí jsem si v ní ponechal toliko malý nouzový byt.

Posléze jsem začal uskutečňovat svůj záměr: odstěhoval jsem se z Beruy a usídlil se tady, na úpatí Hory, na zámku svých předků, který byl už dobrých třicet let naprosto neobývaný. Považoval jsem jej za ideální místo k dočasnému oddechu a následnému pomalému naskakování na kolotoč každodenních povinností, jež si žádá toto venkovské sídlo a přilehlé pozemky.

Neměl jsem v plánu nic jiného než ráno vstát a dělat to, co bude den po dni potřeba. Opět jsem se chopil správy majetku. Prořezával jsem křoví rostoucí kolem zámeckého nádvoří. Pokusil jsem se, bez valných výsledků, zúrodnit jednu vinici svých předků. Našel jsem člověka, který začal obstarávat kosení mých luk. Samozřejmě jsem investoval nutnou sumu do údržby zámku, který jsem co nejlépe přizpůsobil svým požadavkům.

Po prvotních projevech oprávněné nedůvěry mne místní nevypudili, snad i díky tomu, že jsem se jich hned od začátku vyptával, jak se ta která věc dělá, v jakou dobu se co zařizuje a tak dále. Zkrátka jsem se snažil od každého něčemu přiučit a když jednoho dne – to od mého příchodu uplynul možná rok – někdo poznamenal, že už mám rozdrásané ruce a ztvrdlé nehty, konečně jsem měl pocit, že jsem na svém místě. Právě tehdy místní, již mne nejspíš považovali za podivný typ zchudlého a bezelstného šlechtice, oprášili přídomek, jenž si před mnoha lety vymysleli pro mého děda Ausilia. Stal se ze mne Vévoda.

Přezdívky ve Vallorganě však zároveň fungují jako doklad o občanství a ironickou formou shrnují představu, kterou si kolektiv o daném jedinci vytvořil; a když jde navíc – jako v mém případě – o tutéž přezdívku, jakou měl váš předek, má to poukazovat na skutečnost, že kolektiv nezapomíná a že před minulostí není úniku.

Pokud mne tedy místní nazvali Vévodou, chtěli tím buď vyjádřit, že jsem stejný podivín jako můj děd, ačkoli vzhledem k okolnostem stížený podivínstvím zcela jiného druhu, nebo to zamýšleli jako výsměch mému upadajícímu rodu. Ten úpadek se ostatně nedal přehlédnout, a tak se mohli kochat skutečností, že Cimamonte nemá sluhy ani pachtýře, ale rozdrásané ruce a ztvrdlé nehty.

Ostatně mi nezáleželo na tom, co se o mně povídá či soudí dole ve vsi. Byl jsem si jistý, že mne potkal ten nejlepší osud, jaký jsem si mohl přát. Během mých dnů se nedělo nic důležitého. Můj obzor nekalilo nic složitějšího. Nic mne nevytrhovalo ze všedního života. Mé plány nekřížilo žádné rozhodnutí. Žil jsem v těch nejlepších podmínkách, jaké si člověk mého založení může vysnít: v dokonalém a ideálním světě.

Nyní však, během jednoho docela obyčejného odpoledne, u mne Nelso Tabiona zaklepal na okno a přišel mi oznámit následující: že mne na Hoře, v mých lesích, okradli.

## Třetí kapitola

Téměř na vrcholku Hory vypínající se nad vsí Vallorganou a nad zámekem se rozkládá několik hektarů lesa, které odnepaměti patří mému rodu. Posledním, kdo se o ně čas od času staral a měl z nich nějaký užitek, byl můj děd Ausilio. Avšak v době jeho stáří a během let následujících po jeho smrti byly tyto lesy ponechány svému osudu, a bylo by při tom zůstalo, kdyby zanedlouho po mém přestěhování do zámku nepadly do oka podnikavému Nelsovi Tabionovi.

Vypočítal, kolik metrů dřeva by se dalo vytěžit z toho rozsáhlého bukového porostu, zjistil, že se v něm nachází nemálo smrků a modřínů zralých na pilu, což zdůvodnil tak, že tyto letité exempláře dusí mladé stromy a ohrožují tak budoucnost celého lesa. Nelso zkrátka vycítil, že by z toho mohl být zatraceně dobrý kšeft. Proto jsme se dohodli, že je třeba les pořádně prořezat. V průběhu zhruba deseti let měl Nelso z Hory svézt devět tisíc metrů palivového dřeva a nespočet kubíků modřínů a smrků na řezivo, za což se mi zavázal vyplatit dohodnutý podíl ze zisku a odpovídající množství palivového dřeva pro mou osobní potřebu.

Pokud šlo o tento podnik, probíhalo všechno hladce, dokud se Albánec neboli dřevorubec, který pro Nelsa pracuje, před několika týdny nedopustil hloupé začátečnické chyby. Zatímco totiž Nelso připevňoval na naviják pokácený smrkový kmen, aby ho mohl vytáhnout na návěs, spustil Albánec naviják dříve, než dostal smluvený signál. Kmen sebou trhnul, vysmekl se z ocelového lana, otočil se jako střelka kompasu a zarazil se Nelsovi do holeně. Rána byla tak hluboká, že to roztříštilo i holenní kost.

Nelso mi chtěl o tomto svém úrazu podat důkazy. Vyhrnul si nohavici ke koleni, položil si ruku na patřičné místo a tvrdil, že si tu díru v kosti nahmatá ještě teď. Kromě toho mi ukázal zacelenou ránu, takže jsem

musel konstatovat, že se z toho zranění už zcela vyléčil; sice mu tam zůstane prohlubeň, ale co naplat. Nemohu mu tudíž vyčítat, prohlásil potom, že celé tři týdny nebyl na Hoře a že následkem toho nemohl vědět nic o tom, co se tam za jeho nepřítomnosti dělo.

Řekl jsem Nelsovi, aby přešel k věci, a on mi konečně vylíčil, že toho rána – jelikož cítil, že se opět může pustit do díla – vyjel na Horu, aby pokračoval v načaté práci. Přijede do lesa. Vyloží věci z džípu a hned slyší, že za skalnatým hřebenem, za nímž se rozkládá ještě několik hektarů mého lesa, burácejí motorové pily.

Nelso tomu v ten okamžik nepřikládal žádnou váhu, neboť na Hoře často dochází k podobným preludům: zní to, jako by se pár kroků od jeho pily ozývala jiná, avšak kvůli víření vzduchu, ozvěně a hlubokému tichu se ta pila ve skutečnosti může nacházet ve velké vzdálenosti. A vůbec, dodal Nelso, on moc dobře ví, že lesnická firma bratří Ciminů po dohodě s několika vlastníky provádí za hranicí mého lesa rozsáhlou těžbu bukového dřeva.

Nicméně jakmile Nelso zapnul svou motorovou pilu, nástroje bratří Ciminů se odmlčely. Počkal půl hodiny, během níž nebylo slyšet ani živáčka, a nakonec šel na výzvědy, poněvadž v něm to nenadále ticho vzbudilo podezření. Přelezl skalnatý hřeben a najednou měl před očima široký pás úplně vykáceného lesa.

To však Nelsovi nešlo na rozum. Proto nahlédl do katastrální mapy a zjistil, že firma bratří Ciminů – jak se vyjádřil – pronikla dobrých sto metrů na můj pozemek podél linie měřící nejméně čtyři sta metrů. Podle Nelsových výpočtů tam stálo vyrovnaných alespoň šest set metráků dřeva připraveného k nakládce.

Ačkoli jsem se o tyto vzdálené a vysloveně nepohodlné državy do té doby nestaral příliš svědomitě, tato zpráva mne nadmíru pobouřila. V každém případě se ve mně vzedmula vlna panské nevole a řekl jsem Nelsovi, ať se rozjede na Horu a přiveze mi sem, na zámecké nádvoří, všech šest set metráků, o které se mne chystají připravit.

Nelso se mi vysmál: „Kdepak, Vévodo,“ prohlásil. „Kdepak. Ty seš ale paličák! Takovej paličák! Tím bys nic nevyřešil a rozpoutal bys válku. A teď mě dobře poslouvej: kdo vytáhne do války jako první, vždycky prohraje.“

„A co mám dělat?“ otázal jsem se.